

Amerika!

hozzánk intézett sok kérenzzel közbiré tesszük, vagy ügynökeinkhez forat ez előtt ugy most is ki-ó a fennálló, és Ausztri-ett

d vonalon

POSTAGÖZHAJÓK

eg az egyetlen vonal, erencesje volt, hogy raja enegy emberélet sem ve.

GYÖRGY és TÁRSA

méyezett, s 18000 márká skai ellátott utas szál-

Vandrahmsbrücke 6.

te, jegyek, valamint rúp-aban fekvő Manitobáról, rmékenységé miatt „Ame-ak nevezetik, kívánatra es bérmentve küldetnek.

malátakivonat egészségügyi sör

ljesen lemondottak már ógyhatású italnak köszö-és örvendenek annak. észtési hiány, hámorhoid-egségek, köhögés, mell-egéség, vérszegénység, gyógyittanak a Hoff Já-gyártmányok változatos

art életremény.

ogyult saját szarvai.)

os köszönet.

urnak a legtöbb euró-és, kir. udvari szállítója, gitanác-osnak, az arany-kereszt tulajdonosának, és német rend-k lovag

Grabenhof, Bräuner- raktár: Stadt, Graben, erstrasse 8.

nyom, ki már öt év óta en és melibajban szen-abb félelmet okozta, atóbb est-ál be; ek-elméletre az ön hírlapi nek folytán kísérletl-jeles malátasöréből egy nényt. Ez időtől fogva, július elejéig használja atasört és a koncentrait s oly jelentékenyen ja gyógyultnak mondhatjuk, gyermekeink élete meg-ínjük s örök hálára kat kötelezve.

lvég malátakivonati egész-ó malátacukorkákat és 2 minőségű malátacokoládét, 1882. augusztus 21. Tisz-óidőirtokosó Neuma ktbau.

os gyógyjelentés.

szorvos: A Hoff János-féle részszáji sör jeles és merséki btegeségből való fellább-eknek, izgatottságot nem tkezőben; épen így idült hoid-bajknál, melyek ellen-ó. Az első legjobb, nyák-1-malátacukorkák két pa-2 frton alul mi sem küldetik. Budapestén zsibarusuteza 7 sz-

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Piacz. SIMONFFY-ház a város-
 házával szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok,
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők

Bérmentési levelek csak ismert kezektől
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
 A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
 küldve:

Egész évre	10 frt — k
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetiteor egyezeri beigtatásáért 5 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
 Nyiltér 4 hasábsopetiteor 20 kr.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Hétfő, ápril 16.

74. szám.

A hármass szövetség.

(—) Az olasz külügyminiszternek ápril 12-én. a költségvetés tárgyalása alkalmával mondott beszéde foglalkoztatja most a napi sajtót Európaszerte. Minden más irányban fogja fel annak fontosságát, mindenik mást igyekszik abból kiszorítani, a szerint a mint egyik vagy másik pártszempontból bírálgtják.

Az angol lapok egy része például határozottan kimondja, hogy Olaszország kicsiny alhoz, hogy ezen hármass szövetségben egyenlő jogokat, egyenlő kötelezettségekkel vindikálhasson magának, s rá nézve ezen szövetség olyan áldozat, mely ugy erkölcsi, mint anyagi erejét meghaladja. Hiszen még ha egyenlő jogokat, egyenlő kötelezettséggel nyerne is, ezen kötelezettség messze túlhaladná erejét, lehetőségét.

A hazai független sajtó két irányt vél felfedezni ezen szövetségben. — Az egyik határozott muszka ellenes irány, arra nézve, hogy a nagymérvű orosz készülődéseket némileg ellensúlyozza, és a másik: a szövetség és a szocializmus ellen.

Azall van indokolva a szövetségnek az orosz ellen irányuló ága, mert hiszen ha szövetség létezik, az okvetlenül valaki ellen irányul, miután pedig ez idő szerint egyik hatalom sem fegyverkezik, csak az orosz, innen következik, hogy ezen hármass szövetség nem irányulhat más állam ellen, csak Oroszország ellen.

Hát ez elég gyarló indokolás, mert igaz ugyan, hogy Oroszország nagymérvű csapat összpontosításokat foganasít, azonban azt hisszük, nem csalódnunk, ha ezt a koronáció előkészületei egy részének tartjuk.

Hiszen Oroszországban annyira alá van aknázza a társadalmi rend, annyira minden pillanatban várható a gondosan előkészített akna felrobbanása, s ezen állapotot annyira ismeri maga az állam feje, hogy egy cseppet sem lehet csodálkoznunk azon, ha Oroszország fegyverkezik.

Igenis fegyverkezik, de az ellenség ezuttal nem kívül van, hanem belül; a czári palotától kezdve, az utolsó jobbágy kunyhójáig mindenütt. Fegyverkezik, nem hogy hódító hadjáratot indíton, hanem hogy állami egységét a mindenünnen reá rohami készülő elégedetlenség bosszu műve elől megvédjé.

Mi legalább ezen készülődéseknek semmi más, nagyobb fontosságot nem tulajdonítunk s ez okból nem vehetjük ezen szövetséget orosz-ellenes szövetségnek, annyival inkább, mert Németország nem mutatott még eddig hajlandóságot arra, hogy a szövetség kedvéért, régi jó barátjával összeveszzen.

A mi azt illeti hogy e szövetségés a szocialisztikus áramlat ellen létesült volna, azt mi az olasz külügyminiszter azon nyilatkozatából - hogy e szövetség minden törekvése arra van összpontosítva hogy a civilizáció előhaladására feltétlenül szükséges rendet megszilárdítsa — nem magyarázhatjuk ki, mert hiszen arra hogy valamely állam a maga keblében támadt rendtelenségeket megtorolhassa, nem feltétlenül szükséges más államokkal szövetséget kötnie; különben is ez a sokat emlegetett szocializmus egy olyan köpönyeg, mely alá sok mindenféle természetű kihágást szoktak betereni, és a mely csak azért vergődött jelentőségre, mert nagyon sokat emlegetik, nem pedig

azért, mert valami nagy veszedelemmel fenyegetné a világot; láthatatlan ellenség ellen fegyverkezni pedig nem szokás.

Egy másik kombináció szerint irányulhatna e szövetség esetleg Franciaország ellen is, — daczára annak, hogy Mancini kinyilatkozta, miszerint a három hatalmasságnak soha sem volt eszé ágában Franciaország ellen fellépni.

Igaz, hogy ha Franciaországnak eszébe jutna e középtenger partján egy afrikai birodalmat alapítani, ezt Olaszország nem nézhetné behunyt szemmel, mert Olaszország is tengerparti állam s létfeltétele a tengeri kereskedelem.

Az sem bizonyíthat semmit, hogy a viszony Franciaország és Olaszország között a sfaxi események miatt némileg feszült, de a feszültség megszűnik, mihelyt Franciaország a méltányos követeléseket kielégíti, mire már is hajlandó.

Mi tehát nem hisszük, hogy e hármass szövetség egy már létező ellenség ellenében jött volna létre, hiszen szövethetnek egyes államok a béke fenntartására akkor is, midőn az megingatva nincsen, de szövethetnek azért, nehogy jövőben valakinek eszébe jusson azt megzavarni s ezáltal a civilizáció előhaladását megakasztani.

Nem zárjuk azonban ki a lehetőséget miszerint egy ilyen szövethetést görbe szemmel néz valamelyik más állam, — kivált ha talán ez spekulációban zavarja meg, de mert be fogja látni, hogy az állam felvirágzásának fő feltétele a tartós béke, ugy azt is be kell látnia, hogy tartós békét csak erős szövetség biztosíthat.

— Az egyéves önkéntesek számára a következő hirdetményt teszi közzé a katonai rendelet lapjának legutóbbi száma: „Oly egyéves önkéntesek, kik a tartalékos tiszti vizsgát bármily okból nem állották ki, ha kérvényt nyújtanak be e vizsgának ismételése iránt, kedvező elintézését remélhetik kérésüknek.”

— A magyar gyógyszerészek egye-sülete már megtette felterjesztését azon szabályrendeletre vonatkozólag, mely a belügyminiszteriumban a gyógyszerárak felállítása és kezelése tárgyában készült. Ezen szabályrendeletnek célja szabályozni a gyógyszerárak személyes üzleti jogának átruházását, megszüntetni azon üzérkedéseket, melyek az utóbbi időben a gyógyszerárakkal folytattak. s általában véve a gyógyszerárak ügyét oly állapotba helyezni, hogy az a közegészségügy kívánalmaik minden tekintetben megfelelő legyen. —

— A képviselőházban — a mint a „Bud. Corr.” értesül — a középtanodai törvényjavaslat elintézése után, a jelen ülésszak folyamában, több kisebb törvényjavaslat, ezek közt a részletletre rendezésre vonatkozó is, s ezek után még az adókezelésről szóló törvényjavaslat fognak tárgyalás alá vétetni. Ha az országgyűlés az utóbb említett fontos javaslatot, ami előreláthatólag ugy is lesz, még pünkösöd előtt elintézi, a második ülésszak még az ünnepek előtt bezáratik és az országgyűlés őszig elnapoltatik. — Ellenésben a pünkösdi ünnepek alkalmával nem lesz hosszabb szünet és az országgyűlés együtt marad mindaddig, míg az érintett törvényjavaslat le lesz tárgyalva. Az ülésszak azonban mindenesetre még május hóban fog bezáratni.

— Az idej hadgyakorlatok. Az idej ösi hadgyakorlatokra vonatkozólag a hadügyminiszter a következő directívákat adta ki: A hadgyakorlatok ne lépjék át egy gyalog hadosztály keretét. A zargyakorlatok, melyek szeptember havában lesznek, oly hely-örségeken, hol egy ponton két gyaloghadosztályt lehet összpontosítani, különösen tartandók meg. A második hadtestparancsnokság területén, a brucki táborban, szept. 17-től 28-ig két lovasdandár koncentráltatik. Ezen

lovassági gyakorlaton résztvesz az első és tizenhatodik lovasdandár (a 8. és 14. számú dragonyosozred, a 8. és 11. számú huszárezreo és a 2. számú dzsidásezred.) Ezen lovasdandárokhöz a 11. számú tüzezred egy lovasútege is be lesz osztva.

— A középiskolai törvényjavaslat részletes tárgyalását a képviselőház már befejezte. A javaslat csak néhány pontjában módosítatván, nagy többséggel elfogadtatott.

— A honfoglalás ezredéve. A magy. tud. akadémia történelmi bizottsága a napokban ülést tartván, szóba hozta a honfoglalás ezredéves fordulójának megünneplését, és a már sok vita tárgyát képező időpontot 1884-ben állapította meg.

Tisza Kálmán a monarchiánk és Olaszország közti viszonyról.

A képviselőház szobati ülésén válaszott Tisza Kálmán miniszterelnök Helyf Ignác interpellációjára, monarchiának Olaszországhoz való viszonyát illetőleg. Az egész fontos beszéd így hangzik:

T. képviselőház: f. hó 4-én Helyf Ignác t. képviselő ur a következő interpellációt intézte hozzám: (Olvassa)

1. Miben áll az a szövetség vagy egyezés, melyre Mancini olasz külügyminiszter márcz. 13-iki beszédében czélzott?

2. Ha csakugyan létezik ily szövetség vagy egyezés, mikor s mily czéhből jött az létre?

T. képviselőház! Azt gondolom, abban, hogy Mancini olasz külügyminiszter ur nyilatkozata sok önkényes magyarázatra adott alkalmat, a mely annak valódi értelmén túlment, ma már senki sem kételkedhetik, a ki — hogy egyebet ne említsék — ugyanazon külügyminiszter urnak legközelebb az olasz szenátusban tartott beszédét figyelemre méltatta.

En azt a következtetést vonom le abból, hogy egyes hírlapi közlemények alapján azt lehetne mondani, Európa összes sajtója és némileg politikai körei is mozgalomba hoztattak, hogy mindig van szükség valamire, a mi emóciót okozzon. Igy nem régen az osztrák-magyar-német-orosz szövetség volt azon hármass szövetség, melyről annyit tudtak írni és beszélni, de melynek híre ma már a homokban elfutott.

Most egy osztrák-magyar monarchia, Németország és Olaszország közötti hármass szövetségről kell beszélni, még pedig mint olyanról, mely véd- és dacz-szövetség, melynek élé Franciaország ellen irányul, sőt még némelyek azt is tudják, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország különösen biztosították egymásnak területüket.

Azt gondolom, t. ház, hogy ily hírekkel szemben azoknak megőzafolása, ha egy kis türelemmel vagyunk, rendszeren meg fog jönni; meg jött ez alkossal is, még pedig ez alkossal a legilletékesebb helyről ugyanattól, a kinek beszéde félremagyarázása alapján ezen hír keletkezett. De mindamellett az interpelláció megtéttén, én a magam részéről kötelességemnek tartom pár szóval nyilatkozni.

Azt gondolom, hogy itt irányadó nem az lehet, hogy mit mondott egyes hírlapi közlemény, akár félreértésből, akár pártszempontból, hanem az, hogy mit mondott az olasz külügyér maga. Az olasz külügyér pedig sem véd- és daczszövetségről, sem Franciaország ellen irányzot bármimemü egyetértésről, szövetségről vagy területi biztosításról nem szólt és én magam részéről is hozzátehetem, hogy annak már valóban értelme sem volna, hogy mi, a magyar-osztrák monarchia oly kombinációba hagyjuk magunkat belevenni, mely Franciaország iránti ellenséges indulatból származik, azon Franciaország ellen, melylyel jó barátságban vagyunk és akarunk is maradni. (Élénk helyeslés.) De egyébiránt, t. képviselőház, még az sem áll, hogy ezen egyetértés létezéséről Magyarország vagy általában a monarchia nepe egy vagy más állam miniszterétől vette volna első értesülését, ámbár nem tagadhatja senki, aki figyelemmel kíséri, hogy ez olykor megtörténik, a mennyiben a dolog természeténél fogva egyik vagy másik államférfi jut azon helyzetbe, hogy saját parlamentje előtt ily dologban nyilatkozik. De nem történt

meg ez esetben, mert az olasz külügyér ur nyilatkozata lényegében ugyanaz, melyet gr. Kálnoky külügyminiszter ur hónapokkal ezelőtt itt a delegációban tett. Mindketten konstatálták, mit?

Konstatálták azt, hogy az olasz királyság csatlakozott az Európa közepén levő két nagyhatalomhoz, azaz Németország és Ausztria-Magyarország azon konzervatív külügyi politikájához, melynek célja a békét minden lehető módon fentartani és biztosítani, konstatálták azt, hogy Olaszország ezen konzervatív és mint jelzém, a béke fentartására irányzott politikához csatlakozván és azzal híven együtt működve, a barátság és egyetértés ezen békés cél érdekében mind teljesebbé és tökéletesebbé vált.

A külügyminiszter ur ezen nyilatkozatát, midőn az az igazsággal tökéletesen meg egyezik, azt hiszem másfelől, hogy a nemzettek békéjének és békés fejlődésének minden őszinte barátja csak üdvözli, mert azt gondolom, hogy ebben a béke fentartásának egy eléggé meg nem becsülhető garanciáját lehet egyáltalán feltalálni. (Élénk helyeslés.)

Különbön hozzátehetem még, hogy általában külügyi viszonyaink azóta, midőn maga a közös külügyminiszter ur az említett alkalommal nyilatkozott, semmi tekintetben nem változtak, én azt hiszem — és ezzel fejeztem be beszédemet — hogy az, hogy Európának három kontinentális hatalma szoros barátságra és egyetértésre jut azért, hogy a béke fentartását eszközölje, és midőn ezen egyetértésnek éle senki ellen irányozva nincs, ez csak megnyugtatásul szolgálhat mindenkinek, mert legfőbb is csak oly hatalmat nyugtalaníthatna, mely el volna határozva a békét megzavarni; ilyen hatalom pedig tudtommal Európában nem létezik. (Élénk helyeslés.)

A szinügyegylet közgyűlése.

Debreczen ápril. 16.

A debr. szinügyegylet mely két év óta nem adott életjelt magáról tegnap felébredett már előre kimondani látszott, hogy újra kezébe akarja venni Debreczenben a színészet ügyét. Ma ugyan már nem lehet többé az a feladata, és cselekvés köre a mi volt megalakulása után 1861, majd a színház intendanturája idejében 1869-től fogva, a mikor teljesen s uralommal vezette a debr. színészet ügyét s nem csak erkölcsileg gyakorolt befolyást, de az anyagiak felett is szigorú felügyeleti jogot volt hivatva gyakorolni. Ma az intendatura már rég idő óta nem létezik, s így a szinügyegylet is nagyrészt elvesztette azon alapot melyre építve volt.

Szükségessnek tartottuk néhány sort előrebocsátani, miután a tegnapi gyűlésen ez lett leginkább emlegetve. —

A tegnapi gyűlésre a reményen felül jelentek meg tagok, azért talán érdekes lesz megtudni, hogy kik azok, kik a debr. színészet iránt melegen érdeklődnek. Megjelentek: Fráter Imre elnök, Szikszay József, Barsay István, Kis Sándor, Konti József, Boeskö Sámuel, dr. Kola János, Szepessy Gusztáv, Komlóssy Dezső, Komlóssy Arthur, Telegdi László, Laky Lajos, Pusztai Sándor, Rotschnek V. Emil, Sesztina Lajos, Kémery Károly, Medve Kálmán, dr. Popper Alajos, Örvényi Vilmos, (a szinügyegylet pénztárnoka) Fried Károly, Foltényi Vilmos, Tóth László, Grünwald József és Karczag Vilmos. —

Fráter Imre elnök ur a gyűlést megnyitván, a jegyzői teendő vitelére Komlóssy Arthur ur kéréstett fel, miután az egylet volt jegyzője Benedek Sándor régebbi idő óta nem debreczeni lakos. —

A gyűlés kezdetétől Fráter Imre ur egy általa kidolgozott javaslatot terjeszt a gyűlés elé, melyben több nevezetes újítást ajánl, de első sorban azon kérdés eldöntésére kéri a gyűlést, hogy szükséges-e az egyletnek tovább is fennállania. —

Többen hozzá szóottak a kérdéshez, s egyhangulag kimondatott, hogy igenis szük-

séges, s társadalmi uton kell, hogy a színészet előmozdítására minden lehetőséget közöljön. Hivatása kell hogy legyen a közönség, a város és a színészet érdekeinek megóvása. —

Amennyiben azonban ma már mint fentebb is említettük a régi alapon többé az egylet fent nem állhat, azért K i s s S á n d o r ur indítványára mindenekelőtt szükségesnek mondja ki a gyűlés, hogy egy hat tagu bizottság küldendő ki, mely az alapszabályokat a mai irányokhoz alkalmazva revideálja. Ezen hat tagu bizottságba megválasztottak: Kiss Sándor, Dr. Kola János, Dr. Popper Alajos, Komlóssy Dezső, Telegdi Lajos és Boczkó Sámuel.

A kiküldött bizottság munkálatait, melynek egyik tárgya lesz a Fráter Imre elnök által bemutatott javaslat is, — legkésőbb május végére a közgyűlésnek bemutatja, s akkor az egylet ezek alapján ujjonnan s teljes erővel szervezkedik.

A nyugdíjintézet választmányba Varga Lajos halálára miatt egyhangulag Szikszay József választott meg.

Végül felolvastatták K r e c s á n y i szinigazgatónak az egylethez intézett kérelme, melyet a városhoz pótlólag kér felterjeszteni. Ebben az igazgató a nyomasztó viszonyokra tekintettel 500 frt segélyt kér, továbbá a jövőre való névze a légszusz világitási költségeinek fedezését, a kedvezmény jegyek díjának emelését (páholyt 50 krral, ülőhelyet 10 krral) és végre a szabadjegyek korlátozását. Mindezt mint az igazgató magát a kérvényben kifejezi, kiérdekelte: „jó szervezett társulata és kerekded előadásai által.”

E kérvény több pontja felett határozni nem érzi magát ez idő szerint illetékesnek az egylet, mindazáltal azt pártolólag határozta el a városhoz felterjeszteni.

Az egyletnek van ez idő szerint 581 frt készpénz vagyona. A pénztári könyvek megvizsgálására Rotschnek V. Emil és Pusztai Sándor urak küldettek ki.

A gyűlés ezzel véget ért.

A zenede közgyűlése.

A debreczeni zenede egylet vasárnap délelőtt tartotta meg a közgyűlését. Felolvastatták a választmányi jelentés, mely következőleg hangzik:

Tisztelet közgyűlés!
A debreczeni zenede egylet alóli választmányja, a legutóbb megtartott közgyűlés óta az egylet kebelében időnkint felmerült kiválóbb mozzanatokról következőkben terjeszti elő jelentését:

1. A társadalmi közügyek iránti érdeklődés alább szállásának volt bizonyítéka a közelmúlt években merített azon tapasztalás, hogy az egylet elnöke a legutóbb 1875 október 10-én tartott közgyűlés óta többször hívott össze üléseket, s a tisztviselőknél kívül nem jelentek meg az egylet tagjai határozat képes számmal; e mellett a zenedének mint tanintézetnek is megvoltak kisebb-nagyobb házi bajai, melyek azt tették kívánatosná, hogy elnöki tapintatos közbelépéssel ugy szólván az idő folyamával önmaguktól elsimuljanak; amint hogy el is simultak.

Ezek voltak különösebb okai annak, hogy közgyűlés a jelzett idő óta nem tartatott.

2. A zenede mint tanintézet azonban a jelzett idő alatt is minden említésre méltó baj nélkül a kijelölt irányban folytatta tevé-

kenységét, sőt elmondhatjuk, hogy különösen az idényben a mely alatt oly jeles tanerőket volt szerencsénk több évig bírnunk a mostaniakat nem is említve — mint Ridley Kohne és Maze le Emilia asszony, az intézet szellemi tevékenysége több jeles tanítvány kiképzésének volt bő forrása, s a tanintézet erkölcsi hítele s híre méltán keltett általános bizalmat.

3. A választmányok időközben lejárva megbízatása, e miatt és mert az egylet különben évről évre meg és felülvizsgált pénztári számadások bemutatásának szüksége, s több más alább jelzett tárgyak a múlt és a jövő évben választmányi utóbb közgyűlés tartását szükségelték, ezen közgyűlés előkészítése okából intézkedett is a választmány ideiglenesen több rendbeli üléseiben: azonban a közgyűlés jóváhagyása általában minden elvi kérdésben tett intézkedésre nézve fentartott és a jóváhagyást azokra nézve a választmány kéri.

Ilyen intézkedés példaként, hogy az id. Sz. Nagy Károly zenedei tanár ur azon kérvénye folytán — melyben utalással az 1875 október 10-iki közgyűlés 9 sz. határozatával felállított rendelt s tetleg életbe is léptetett zongora képezési második párhuzamos osztály tanításáért tetleg kiérdekel 125 frtban meghatározott évi pótlóztatását 1875/6-tól az 1880/1 évi végéig kiutalni kérte: a választmány a kívánt és kiérdekel pótlóztatás összegét 850 frtban elvileg kiutalva, azonban csak akkor rendelte tetleg ki is fizettetni, ha a t. közgyűlés ez intézkedést helyben hagyandja, mit is a választmány kéri is mint jogost helyben hagyni.

Ilyenek a választmányok azon időközti intézkedései is, hogy az egylet anyagi gyarapodására, valamint a szellemi előhaladásra gátólag ható körülmények beható tanulmányozására s jelentéstételre több rendbeli küldöttséget nevezett ki, s bírálta el ezek beadott jelentéseit.

Ilyen, hogy a választmány az ügy kezelése a különben is a kor által túl haladott állásponton álló alapszabályoktól külön választani kívánva, új alapszabályokat készítettett és bírál felül; az ügyvédi jelentések alapján beható vizsgálat után — több rendbeli bevetelnek és kétes követelésekről kimutatásokat készítettett, hogy továbbá az időközti felmerült szükségletek által indokoltan az alapoktól kölcsönöztet összegek mikénti vissztérítési módozatait egyfelől a kiadások és utalványozási jogkör megszorításával, másfelől a jövedelem fokozásával meghatározni igyekezett sat. Ezen intézkedésekre is kéri a választmány a közgyűlési jóváhagyást.

4. Az egyleti választmányilag is felülvizsgált alapszabálytervezetet 1 sz. alatt bemutatjuk, kérvén annak átvizsgálása iránt egy újabb rendkívüli közgyűlés össze hívásával intézkedést tétetni.

A belkezési szabályok most vannak küldöttségi munkálat alatt s a jelzett közgyűlés másik tárgyakul ez is be fog terjeszteni.

Bemutatjuk ezenel a tekintetes közgyűlésnek az 1875/6-ik, 1876/7, 1877/8-ik évi számvételek megvizsgálott pénztári számadásokról számvételei jelentéseket 2 sz. 3 sz. és 4 sz. sz. alatt, továbbá a mondott évi számadásokra vonatkozólag 5 sz. alatt a számfelülvizsgáló küldöttség jelentését.

Bemutatjuk a számvételei jelentéseket az 1878/9, 1879/80-ik évi pénztári számadásokra vonatkozólag 6 sz. és 7 sz. alatt, a számfelülvizsgáló küldöttség jelentését ugyanezekre 8 sz. alatt.

Végül ugyancsak a számvételei megvizsgálást 9 és 10 sz. alatt, az 1880/1 és 1881/2 évi pénztári számadásokra nézve s ezekre vonatkozó számfelülvizsgáló küldöttségi jelentést 11 sz. alatt, — s ezek folytán tekintettel arra, hogy mind az elsorolt számadások, ugy a számvételei mint a számfelülvizsgáló küldöttség véleményes jelentései szerint,

rendesen pontosan és tisztán kezelteknek jelöltettek és pénztárnok Götl Nándor ur ezen elsorolt számadások további felelőssége terhe alól felmentésre ajánlatuk: nevezett egyleti pénztárnok Götl Nándor urnak az 1875/6—1881/2 évekről vezetett pénztári számadására nézve — elismerés nyilatvással egybekötött felmentését hozzuk a t. közgyűlés előtt javaslatba.

6. A zenede mint tanintézet belügyei vezetésében a takarékoság lévén közelebről irányadó: az előbbi szokás szerint évenkénti kinyomatni szokott igazgatói jelentések 1875/6-tól — a legújabb időkig 12 sz. alatt az összes kimutatásokkal együtt kinyomatás helyébe csupán irásban terjesztetnek ezuttal a tekintetes közgyűlés elé, — azon hozzáadással, hogy a nyomtatási tetemes költségek kerülése indokából a választmány azoknak jövőre és az esetre, ha a t. közgyűlés évenkénti kinyomatását rendelné el: csupán kívánatos rövid áttekintésnek kinyomatására vélnék szorítkozandónak.

7. Az 1875/6 évtől a legújabb időkig terjedő ügyvédi évi jelentések 13 sz. alatt mutatnunk be, azon megjegyzéssel, — hogy mint fentebb jelentette — ezekre vonatkozva ugy a beveendőségek, mint a kétes és bevetelmentes követelések osztályozása, s utóbbiak leírása illetőleg világlatba tartása iránt a kormányzó választmány a t. közgyűlés jóváhagyásának fentartásával már megtette a kelő intézkedéseket.

Egyébiránt jövőre ugy a lehető megalakítás, mint helyesebb ügykezelés indokából indítványozza a választmány, hogy már ezuttal az egyleti jegyzői és ügyvédi teendők egyszemélyben egyesítessenek, — és az ugyan e célra választott tisztviselő csupán 100 frttal mint tisztelődijjal a számvevő pedig 3 drb. arany tisztelődijjal díjaztatnók.

8. A folyó 1882/3-ik iskolai évre a választmány által megállapított költségvetést 14 sz. alatt mutatjuk be, kérjük egyszersmind annak megállapítását.

9. Sajnos veszteségeket is kell ezuttal a t. közgyűlésnek jelezniük, midőn legelőbb pártfogónk gróf Degenfeld Schomburg Imre, fáradatlan tevékenységű volt, igazgatónk néhai Komlóssy Lajos, valamint Buzog és tevékeny számvevőnk néhai Varga Lajos és jeles ügyvédünk néhai Zivuska Ferencz halálát ezennel bejelentjük; — azzal hogy ugy az elhunyt pártfogónak mint utóbb említett jeleseknek temetési végtisztességénél részint küldöttségileg, részint testületileg vettünk részt a közrészvét nyilatvásokban.

10. Egyletünk pártfogói közül, kik a múlt közgyűlés óta járultak az intézet alapjához vagy pótolták szükségelt első helyen kelli Császari és Királyi Felségét koronás királyunkat említenünk, ki alapító tagjaink díszes sorába 1877-ben 100 frttos alapítványal beléni méltóztatott.

Fel kell említenünk szak. kir. Debreczen város t. hatóságát, — mely különben mindenkor folyamodásunkra a tantermek fűtésére szükségelt tüzfűt díjmentesen adományozni szives volt, — továbbá a Debreczeni Takarékpénztár részvénytársulatot, — mely évenként több kevesebb összeggel járul intézetünk szükségének pótlásához, — a gőzmalom társulatot, mely tavalyi nyerevényéből ez idén is 25 frtot küldött, több társulatokat és ajándékozókot, ki utóbbiaknak részére közgyűlésből kiadandó köszönetnyilatvást hozunk javaslatba.

Tisztelettel a VÁLASZTMÁNY.

E jelentés tudomásulvételvé a beiratott módosított alapszabályok végleges megállapítására mielőbb rendkívüli közgyűlés rendeltetett összehívni, s a választmány az általa jelzett reformok keresztül vitelére s részben jelentés tételre utasított.

Ezután a számvételei és számfelülvizsgálóküldöttségi véleményes jelentések és a választmány ajánlatához képest Götl Nán-

dor egyleti pénztárnok 1881/2-ik iskolai év végéig vezetett eddigi számadásaira nézve a további felelősség alól felmentett. A jegyzőkönyv hitelesítésére és számfelülvizsgálóra 12 tagu küldöttségek választottak, a folyó évi költségvetés megállapított; mire következett a tisztujtás.

Elnök lett ismét Márton L. igazgató Simonffy Emil, számvéve Márton Imre, jegyző és ügyvéd Gyügyey József, mindnyájan titkos szavazattal és szótöbbséggel, a választmány pedig szinte szótöbbséggel következőleg állapított meg:

Dóczy Gedeon, Fráter Imre, Gerzon Ödön, Götl Nándor, Gyügyey József, Dr. Kola János, Dr. Király Ferencz, Lengyel Zsigmond, Márton Lajos, Márton Imre, Sz. Nagy Károly, Nemess Kálmán, Némethy Lajos, Dr. Pallay Miklós, Paksy Imre, Simonffy Emil, Nagy Ferencz ügyv., Szepessy Gusztáv, Simonffy Imre, Sesztina Lajos, Steinacker Sándor, Telegdi K. László, Tóth István mérnök, Szepessy Antal. Póttagokul: Kiss Sándor, Simonffy Sámuel, Spéri Tivadar és Torday Gábor.

A depr. iparos ifjusági egylet gyűlése.

Debreczen ápril 16.

A helybeli iparos ifjusági egylet tegnap ápril hó 15-én tartott választmányi ülésében, következő lényegesebb tárgyak intézettek el:

1. Az egylet helyisége kijávitását a tulajdonos csizmadia társulat kijávitatni igérvén, tudomásul vétetett. Így az egylet helyisége továbbra is a régi helyen marad. — (Pedig jobb volna alkalmasabb, tisztább, világosabb helyre áttenni.)

2. A Békés-Gyulai iparos ifjusági egylet azon átirata, hogy az V-ik vándorgyűlés és azzal kapcsolatos iparműkiállítás tárgyában hozzá intézett megkeresést örvéndetesen vette és azt fogamatostandja, tudomásul vétetett azzal, hogy a vándorgyűlés előintézkedések és majdani vezetéséhez jogát az egylet magának fentartja.

3. A helybeli ipar és kereskedelmi bank 20 frt, — valamint az iparegyesületi takarékek és hitelintézet 10 frt becses ajándékaiért meleg köszönet nyilatvátott.

(Hát a kapitányi hivatalnál beszédet s iparezőkora fordított bírságokból mikor lát már ezimtet egylet valamit?)

4. Az egylet helyisége udvarában levő egyleti kuglóz kijávitása elhatározott.

5. Vecsey Imre volt egyleti alapító tag elhalálása sajnós tudomásul vétetvén, az özvegy és családjának részvét nyilatkozat küldetik.

6. Debreczeni József egyleti tagnak tekintetül tevékeny munkásságára, s betegség folytán előállott sok kiadásaira: 5 frt segély díj adatott.

7. A párizsi magyar egylet évi jelentése tudomásul vétetett.

8. Az évfordulati ünnepélynek 1883. évi július 1-én a népkertben leendő megtartása elhatározott s az előintézkedések megtétele ezéjjől bizottság alakítatott.

Debreczen-nánási vasut.

A Debreczen-nánási vasut ügye végre oly stadiumba lépett, — a mikor annak biztos kiépülését teljes joggal remélnünk lehet. A Nagy-kikinda-becskeri vasuti vállallattal érdekel városok Debreczen, Bözörmény, H.-Dorozh, Nánás megkötötték a szerződést. Az említett vasuti vállallat megbizottja György Endre és a vá-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

A Renouf Albertine gyilkosa.

ELBESZÉLÉS.
Írta: Henri Rivière.
(Folytatás.)

— Nem, — felelé Izidor. — Mind a mellett magamról tudom, hogy az álom hevesége nemcsak képzelt, de valódi cselekvésre ragadhat az embert. Halál csak, a mi velem történt. Én és egy pajtásom, két szomszédos szobában hálunk, melyeket csak egy nyitott ajtó választott el egymástól. Barátom égő lámpája mellett dolgozott; én, az enyémet elolva, elszenderültem. Egy lidércnyomás befolyása alatt azt álmodtam, hogy egyik nővéremet meggyilkoltam. Esztelenség volt, mint minden álom. Nővéremet még gyermekkoromban elvesztém. De a rémület, mely elfogott, akkorra volt, hogy ágyamból kiugrottam. Menekülni a sötétség elől s valakit látni ohajték. A szomszéd szoba küszöbére léptem, de oly földúlt arccal, hogy barátom akaratlanul talpra ugrott s néhány lépésre visszahátrált. Álomlázam csak pillanatilag tartott; nagyot sóhajtva fölébredtem, és arcom rendes kifejezését visszanyerte. . . . Most Albertine-nem volt a sor fölka-czagni. — Ép ugy mint a szerzetesné! — szóla nevetve.

— Eltaláltad, — felelé Izidor,

Az ifju férj szemei beszélgetés közben is folyton az algiri törre voltak szegezve. Az éji mécs sugarai ott rezgették a hüvelyen, s a megnyúlt árnyék még nagyobbak láttatá a tört. A büvös vonzerő, melyet a fegyver gyakorolt, elviselhetlenné kezdett válni Izidorra nézve. Az az ötlete támadt, hogy a tört a szekényfölkba rejti, de attól tartott, hogy neje félmagyarázhatná tettet; azt hihetné, hogy fél, miszerint álomjáróvá lesz s e tört ellene használandja. Végre is, bámi bolondosnak lássék, de e sötét gondolat villant meg agyában. Azt vélte hát, hogy sokkal egyszerűbb lesz elfújni a méceset, aztán semmit sem láthat; de Albertine kérte, hogy ne tegye ezt.

— Te engem is megijesztettél történetkéiddel, mondá megindult hangon — s ha valami rossz álom talál lenni, akarom, hogy legalább lássak.

— Akkor hát rejsük el e tárgyat, ugy is abszurdum az egész s aludjunk, felelé Izidor.

Ezután lehunytá szemeit, s csakhamar álomba merült. Rendkívül mély álmát nem zavarta semmiféle látvány. Mind a mellett, midőn a luxenburgi torony órája hármát vert, egy leirhatlan érzés hatása alatt fölébredt. Az óraütések figyelt, melyek közül az utolsó csak gyöngén hangzott. A mécs elaludt, s a legmélyebb sötétség töltte el a szobát. Izidor kitágult orlyukain valami különös szag nyomult be. Mi lehet ez,

kérdé magától, s esodálkozva vevé észre, hogy neje lélekészét nem hallja. Feléje nyult, hogy mellét érintse, s kezét nedvesen húzta vissza. Egy ugrással a földön termett s az a gondolat cikázott át létkén, hogy ily langyos, émelegős szaga csak a vérnek lehet. Gyorsan világot gyújtott s visszatért az ágyhoz. S mit kelle látnia? Az algiri tört — neje keblében! Az aczél mélyen merült a sebbe, de az ezüst markolat kicsilllogott. Neje mellét vértócsa borítá, arczán a halál halványága ömlött el, fekete haja fölbomlott füle körül, szemei nyitva s már merevek valának. Szétvetett karjai megfagyva, ujjai görcsösen összezsugorodva! E rettenetes látvány nem lehetett való.

Izidor azt hitte, hogy valami agyrém üzi vele gonosz játékat. Az ablakhoz rohant s markával beüté. A szél becsapott a nyíláson s elolta a gyertyát. Az éj még mindég áthatlan sötét volt, az eső folyvást hullott. Az ifju néhány percig az ablakdeszkára támaszkodva állott, veritek-borított homlokkal, égnek mered hajjal s lázasan dobogó szível. Egyszerre fölkaczagott: Mily csuf lidércnyomás! mondá magában. — Aztán gyertyát gyújtani próbált, de siker nélkül. Kénytelen volt a fatáblákat bezárni, s a damaszfüggönyöket leereszteni. S mivel a szél még így is módot lelt behatni, lassu léptekkel s a gyertya lobogó lángját összefogott ujjaival véde közelébe az ágy felé. Hogy igazat szóljunk: még nem nyerte vissza ön-

uralmát, s szemeit a földre szegezve tartá, nem mervén olya pillantani ama rettenetes jelenetre, melynek ezalatt el kelle tűnnie. Az ágyba ültöve megálapodott s kissé meghajolt. Szeliden szendergő nejt remélé látni, s egy tetemet talált, még fagyosabbat, mint azelőtt, s melynek vére most még élesebb szagot árasztott szét. De az örületes rémület rohama nem ujt meg ez alkalommal; a gyertyát az éji asztalkára helyezve, szemeit a lelketlen tetemre szegezte, aztán körüljárta tekintetét a szobában, mintegy azért, hogy más valóban létező tárgyak szemlétele által győződjék meg ez esemény valóságáról. Pillantása Albertine ruháin akadt meg, melyeket ez előtte való nap viselt, s melyek a padlóra v tve még friss ráncokat mutattak. Izidor zokogni kezdett. Csak egy gondolata kolt már, az, hogy neje kit annyira szeretett, vit imádott, nines többé! Mindazon nevéken szolgáltatót, melyekkel azelőtt elhalmozni szokta, s megdermedt kezeit a magáéba kulcsolva melengeté. Mind hiában. E fagyos kezek hidegsége ó rá is áthatott. Majd ajkával oda tapadt a halott ajkához s egy élet-sugárt keresett szemében, de ezek hidegek voltak, s nyitva ugyan, de nem vizsgáztalólag. Reszkető kézzel nyomta le pillát, de a tetem mintegy fellázadva a szenvedélyes szorongás ellen, ujra fölnyitá, vadteljes, rettenetes tekintetét vetve reá. Ha Albertine halva fekszik, ki ölte meg őt? Senki, ha nem ő.

(Folyt. köv.)

rosok küldöttéi álfott, a melynek értéke lett. A 2000 zók 10000 frtot m 10000 frtot 8 nap des szerint a vas nyek alapján részve 1,200,000 fogkboosa tségek 950000 frtra összesen egy millió elsőbbségi 6% rész vállalat 1/2-öd része vény, melyet az é megállapított kulcs közöke a miniszteri 15 hónap alatt köte készülni

Az értekezleten az véselték: Debre vy Imre kir. tanác Kovács Sándor szörményi rés polgármester és L város részéről Na és Farkas Pál. Kállay Imre Endre, Sebesty Pál. Elnöki meghiv keresk és iparkam Mihály városi Király Ferencz ság titkára. Az en a közmunka és köz hoz még az üléf kormánylyal folyt érdkelt városokat tanácsos és polg Ferencz fogják ké

Nap

(TA) Kataszteri kerületi gy házán. Tiszaszabályozási kö nagytérmebe. Orvos gyógyszerész eg A Tisza balparti be ápril 22-én d. e

— Népünnepe már, hogy a múlt mely a négylet á az idén fog megta a nő egylet lést tartott, mely tervezett népünnepe sárnapfog m erdön. A választm az ünnepe mellett, lése érdekében egy nek. A részletekbi n vannak hivataly áruhatunk el, de a tervezet szerint rontja azt, oly un a milyet Debrecze

— A debrecz tavaszi közgyűlése Dávidházy J. nok Bernáth alatt megtartott örömmel értesült hogy a derék elnök azoztatlan bizalokban megmarad nősítése s tárgyában kineve elfogadtatták s az felterjeszteti hatá kerületi gyű képviselőül titkos taktak: Némethy egyházi; Nádá Ferencz világi n egyházmegyei pé mondása fájdalom állomás majd a állag betöltetni. Békésy Gyula gató választott határozata az e debreczeni házmegyével való vény korlátain be tározni kívánja. kívül 6 tagu bizo anyinak megválas egyház presbyteri nösen egymás m mellett állapítas mely lehetőleg a meg, a mi őt ille háznak is a maga nitő értéke bályai, nem küll gyámintézet: szabá állapítottak.

— H. Dan este lépett fel ut zónség, mint mind sen fogadta a ked léptekor perczekig norpadlásról gyön le, melyen e szava asszonynak bucsit feledd el Debrec

tárnok 1887/2-ik iskolai év
eddiggi számadásaira nézve a
g alól felmentették. A jegyző-
sére és számfelülvizsgálatra
egyek választottak, a folyó évi
állapítatott; mire követ-
tas.

ismét Márton L. igazgató
il. számvevő Márton Imre,
G y ü g y e y József, mind-
avazattal és szótöbbséggel, a
ng szinte szótöbbséggel kö-
ttatott meg:

on, Fráter Imre, Gerzon
dor, Gyűgyei József, Dr.
Király Ferencz, Lengyel
n Lajos, Márton Imre, Sz.
mess Kálmán, Némethy La-
fklós, Paksy Imre, Simófy
noz ügyv., Szepessy Guszt-
re, Szostina Lajos, Steinacker
K. László, Tóth István mér-
tál. Póttagokul: Kiss Sán-
ámel, Spéri Tivadar és

ros ifjusági egylet
gyűlése.
Debreczen ápril 16.
eli iparos ifjusági
ápril hó 15-én tartott va-
ben, következő lényegesebb
ek el:
let helyisége kijavítását a
nadia társulat kijavítottá
al vétetett. Így az egylet
ra is a régi helyen marad
olna alkalmasabb, tisztább,
e áttenni.)
Gyulai iparos ifjusági egy-
hogy az V-ik vándorgyűlés
atos iparműkiállítás tárgya-
t megkeresést örvendetesen
anatosítandja, tudomásul vé-
a vándorgyűlési előinté-
tani vezetésehez jogát az
entartja.

li ipar és kereskedelmi bank
ut az iparegyesületi taktá-
t 10 ftt becses ajándékait
nyilvánítottat.

tányi hivatalnál beszédett s
tandó bírságokból mikor lát
let valamit?)
e helyisége udvarában levő
javítása elhatározottat.
Imre volt egyleti alapító
sajnos tudomásul vétetve,
adójának részvét nyilatkozat

József egyleti tagnak te-
munkásságára, s beteg-
ott sok kiadásaira: 5 ftt
magyar egylet évi jelentése
t.

ordulati ünnepély
rus 1-én a népkertben leendő
rozottat s az előinté-
zéljából bizottság alakít

n-nánási vasut.
ezennánási vasut
adiumba lépett, — a mi-
s kiépülését teljes joggal
A Nagy-kikinda-becske-
ttal érdekelt városok Deb-
y. H.-Dorozh, Nánás meg-
dés. Az említett vasuti
ja György Endre és a vá-

a földre szegezve tartá-
pillantani ama rettenetes
ezalatt el kelle tűnnie. Az
állapotot s kissé megha-
dergő nejt remélé látni, s
d, még fagyosabbat, mint
k vére most még élesebb
szét. De az örületes remü-
jult meg ez alkalommal; a
sztalkára helyezve, szemel-
e szögezte, aztán körüljárta
ban, mintegy azért, hogy
ó tárgyak szemlélete által
eseményi valóságáról. Il-
ruhán akadt meg, melye-
g friss rúncokat mutat-
zdezt. Csak egy gondolata
y neje kit annyira szerette-
többé! Mindazon neveken
yekkel azelőtt elhalmozni
nedt kezeit a magájába kul-
Mind hiában. E fagyos ke-
á is áthatott. Majd akka-
halott ajkához s egy élet-
zemeiben, de ezek hidegek
ugyan, de nem vigasztaló-
zzel nyomta le pillait, de a
lázadva a szenvedélyes zo-
fölnyitá, vadteljes, rette-
etve ré. Ha Albertine halva
eg őt? Senki, ha nem ő.
(Folyt. köv.)

rosok küldöttei által tegnap értekezlet tar-
tott, a melynek eredménye a szerződés meg-
kötése lett. A 200000 ftrnyi kautióból vállalko-
sok 100000 ftrt már le is fizettek, a másik
100000 ftrt 8 nap alatt lefizetik. A szerző-
dés szerint a vasut kereskedelmi törvén-
yének alapján részvény-társaság alakították s
1200000 ftrt kibocsátatni. Az effectív részv. köl-
tségek 950000 ftrt ragnak, tartalék 50000
összesen egy millió forint. Ennek 2/3-od része
többségi 6% részvény melyet a vasut építő
vállalat 2/3-od része s szintén 6% törzs rész-
vény, melyet az érdekelt négy város egy-
megállapított kules szerint vesz át. Vállal-
ások a miniszteri engedély leérkezése után
15 hónap alatt kötelesek a vasut építésével el-
bészülni

Az értekezleten az érdekelt városokat kép-
viselték: Debreczen részéről Simonffy
Imre kir. tanácsos és polgármester és
Kovács Sándor városi tisztviselő ügyész. Bő-
csörmény részéről Kovács András
polgármester és Lengyel Imre; Dorogh
város részéről Nagy Miklós polgármester
és Farkas Pál. — Nánás város részéről
Kállay Imre polgármester Katona
Endre, Sebestyén Lajos, és Hegedüs
Pál. Elnöki meghívásból Szostina Lajos
keresked. és iparkamarai elnök és Balogh
Mihály városi főmérnök. Előadó volt dr.
Király Ferencz, mint a végrehajtó bizott-
ságtitkára. Az engedélyezés iránti kérvény
közmunka és közlekedésügyi miniszterium-
hoz még az ülés folyamán felterjesztetett. A
kormányfolytatandó tárgyalásoknál az
érdekelt városokat Simonffy Imre kir.
tanácsos és polgármester és Dr. Király
Ferencz fogják képviselni.

Napi hírek.
(TÁJÉKOZTATÓ.)
Kataszteri kerületi gyűlések ápril 16—19-ig a város-
házán.
Tiszaszabályozási közgyűlése ápril 20-án a városbáza
nagytermében.
Orvos gyógyszerész egylet közgyűlése ápril 21-én.
A Tisza balparti balviztervezet ügyében értekezlet
ápril 22-én d. e. 9 órákor a városbázán.

Népiünnep Debreczenben. Említettük
már, hogy a múlt évről elmaradt népiünnep,
mely a nöegylet által rendezett volna, —
az idén fog megtartatni. Ez ügyben tegnap
a nö egylet vá las z t má nya a gyű-
lést tartott, melyen elhatározottat, hogy a
tervezett népiünnep május hó 27-én va-
sárnap fog megtartatni a nagy-
erdőn. A választmány tagjai igen lelkesednek
az ünnep mellett, s annak fényesen sikerü-
lő érdekében egyenként is mindent elkövet-
nek. A részletekből, melyek az ünnepet emel-
ni vannak hivatva, most még semmit sem
árulhatunk el, de annyit mondhatunk, hogy
a tervezet szerint, ha az idő ismét el nem
rontja azt, oly ünnepben fogunk résztvehetni,
a melyet Debreczenben még nem láttak.

A debreczeni ref. egyházmegyé-
tavaszi közgyűlése itt Debreczenben espedes
D á v i d h á z y János és egyházmegyei gond-
nok B e r n á t h István urak kettős elnökléte
alatt megtartott. L e g e l s ö b e n is nagy
örömmel értesült az egyházmegyei közgyűlés,
hogy a derék elnökök és jegyzők, az egyhá-
zok osztatlan bizalma következtében hivata-
laikban megmaradtak. A l e l k é s z e k m i-
nősítése és az egyházak osztályozása
tárgyában kinevezett küldöttség javaslata
elfogadtatott s az egyházkerületi gyűlésre
felterjesztési határozottat. A z e g y h á z-
kerületi gyűlésekre, az egyházmegye
képviselőiül titkos szavazás útján megválasz-
tattak: Némethy Lajos és László János az
egyházi; N a d á n y i Miklós és Nagy
Ferencz világi részről. N é m e t h Lajos
egyházmegyei pénztárnoknak hivataláról le-
mondása fájdalmasan vétett tudomásul. Ez
állomás majd a legközelebbi gyűlésen fog
végleg betöltetni. Egyházmegyei számímvő
B é k é s y Gyula debreczeni főgymn. igaz-
gató választottat meg. I g e n n e v e z e t e s
határozata az egyházmegyeinek, hogy a
d e b r e c z e n i e g y h á z n a k az egy-
házmegyével való viszonyát az országos tör-
vény korlátain belül szabályozni és megha-
tározni kívánja. E czélból az elnökségben
kívül 6 tagu bizottságot választott, ugyan-
anyinak megválasztására hivta fel a debreczeni
egyház presbyteriumát is; hogy így kölcsö-
nösen egymás megértése és felvilágosítása
mellett állapítsák meg oly javaslat, —
mely lehetőleg az egyházmegyének is adja
meg, a mi őt illeti, de a debreczeni egy-
háznak is a maga állását biztosítsa. A t a m i-
tői értekezlet módosított alapsza-
bályai, nem különben a tanítói nyug-
gyámintézet szabályai elfogadtattak és meg-
állapítottak.

H. Dancz Nina asszony tegnap
este lépett fel utóljára színpadunkon. A kö-
zönség, mint mindig, ma is igen rokonszenve-
sen fogadta a kedvelt művésznőt és első ki-
léptekor percekig tartó tapsok között a zsi-
nópadláról gyönyörű koszorút bocsátottak
le, melyen e szavak állottak: H. Dancz Nina
asszonyok bicsu felépte alkalmából. „Ne
feledd el Debreczent!” Azonkívül igen szép

kamilla csokorral tiszteltetett meg. A ked-
velt művésznő már holnap elhagyja városunk-
kat és Nyírára utazik.
— **Az „iparos kör”** tegnapra össze-
hívott gyűlésén a jelenváltaknak alkalmuk
volt meggyőződhetni, hogy a tagok száma
oly mértékben szaporodik, hogy az alakuló
gyűlés megtartásához szükséges 300 tag sőt
több is minden bízonyal összegyűl. Tegnap
még az aláírottak számát nem lehetett ösz-
szeolvasni, mert vásár idő lévén, nem hoz-
hatta, vagy küldhette be gyűjtő ívét. A vá-
sár elmúltával az elnök által e tárgyban is-
mét gyűlés fog összehívatni.

— **A városbázán** a vízvezető csator-
nák oly rongált állapotban vannak, hogy
azok újítását szükségessé vált. Ugy tudjuk,
hogy erre nézve a kello intézkedések meg-
tették. Jó volna ha az illető vízvezető csato-
rnákról gondoskodók figyelembe vennék több-
szöri felszólalásainkat, és a „B i k a” épület
csatornája is egy kis figyelmet fordítanak,
hol tudvalevőleg a csatornákból kiömlő víz-
tömeg a járdát esős időben csaknem hasz-
nálatatlanná teszi.

— **A „Debreczen”** 71-ik számában
megjelent magikus ponttalan helyes
megfejtését a Debreczenhez beküldött Kiss
Lajos csapó utcai tanító és Scheppel Ilona.
— **A kitűzött könyvet** Kiss Lajos tanító
ur nyerte jutalmul.
— **A kataszteri kerületi gyűlés** az ma
vette kezdetét a városbáza nagytermében
S z u n y o g h S á n d o r debreczeni katasz-
teri igazgató elnökléte alatt igen nagy számu
tagok jelenlétében. A gyűlés nagy halmaz
tárgyai felett az e hó 2-kán és folytatólag
tartott értekezlet már véleményes határo-
zatot hoztak és most ezek felett folynak a
tanácskozások, melyek több napig fognak
tartatni.

— **Teleki Sándor** ezredes szerdán saj-
nálatos baleset érte. Koltórol Nagybányára
kocsizva, utközben elragadták a lovak, az
ezredes ur kénytelen volt kiugrani a kocsi-
ból, s olyan szerencsétlenül esett, hogy fej-
én és lábán nehány zúzódást szenvedett.
Sebei azonban egészen jelentéktelenek, any-
nyira, hogy már mielőbb hirt adhatunk tel-
jes felépüléséről.

— **Kik akarnak esendörök lenni?**
A m. kir. 5. számú pozsonyi és 6. számú
székesfehérvári esendörparancsnokságoknak az
1884. évi január 1-ére való felállítására elha-
tározatván, a legénységi állományok ellát-
tása válik szükségessé: — kik tehát a m.
kir. esendörsebbe felvétetni kívánunk, a pol-
gármesterei hivatalnál jelentkezzenek, a hol
bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

— **Krecsányi Ignác** színtársulata,
mint az már most végleg el van határozva,
a nyarat Budán fogja tölteni. A tanács fel-
szólította Mannsbegert, hogy három nap
alatt okvetlen nyilatkozzék, vajjon eljö-e
Budára. Mannsbegert tegnapelőtt táviratilag
tudatta lemondását, és így Krecsányi ur
nemsokára elfoglalja új állomását. Krecsányi
ur különben már az első gyűlésen is csak
husz szavazattal kapott kevesebbet, mint
Mannsbegert, azonfelül a kormánytanács is
nagyon kedvezőleg nyilatkozott felele, és
csaknem bizonyos, hogy a lehető „legjobb-
szervezett társulat kifogástalan keredked elő-
adásaival” a budaiak megelégedését is kifog-
ja érdemelni.

— **Az önkéntes tüzöltő egyletnél** több
fizetéses tüzöltő vétetik fel. Kiszolgált kőb-
nák, kik nőtlenek, jelentkezhetnek az örta-
nyán, csapó-utczán.

— **Gusztrinyi Sándor** női ruhaszabás
tanító, ki amerikai mód és rendszer szerinti
oktatásairól országszerte ismeretes, jelenleg
városunkban működik, és a roppant pénzpa-
zarlást megkímélő női ipar előmozdításában
nagy buzgalom fejt ki. Felhívjuk e körül-
ményre városunk hölgyeinek figyelmét, mert
nagyon megérdemli, hogy a női ruhaszabá-
szat gyors és szerföltött kevése kerülő elsa-
játítására kínálkozó alkalmat ne szalasszák
el. Bővebben lapunk hirdetési rovatában.

— **A befásítás** munkálatai, melyek már
foganatba vétettek, igen serényen folynak s
eddig a Nagyvárad utczán dolgoztak, s hol-
nap reggel a czepléd utca végén kezdenek
a munkához. Hogy a befásítás mennyire emeli
a város szépségét azt mutatja a legtöbb vidéki
város, hol a befásítás már évek óta folyik.

— **A toronagylet** évi közgyűlése teg-
nap d. e 10 órákor tartott meg a tornate-
remben. Felolvastattak a választmány évi je-
lentése s az a távgyaloglásra kitézött díjak-
ról szóló pont kivételével egész terjedelmé-
ben elfogadtattak. A távgyaloglók részére a
következő — a választmány által ajánlott
nagyobb — 4 díj tűzött ki: 1-ső díj: egy
db. (4 arany súlyú) arany érem és 5 ftt; 2-ik
díj: egy ezüst érem és 2 db. arany; 3-dik díj:
bronz érem és 3 db. ezüst ftt; 4-dik díj:
bronz érem és 2 db. ezüst ftt. —
Az egylet vagyonra 6779 ftt 41 kr. értéket
képvétel, a melyből azonban 238 ftt 99 kr.
beveteltelen tartozás, melylyel az egykor
fenállott atletikai klub és vívó iskola ma-
radtak adósok. Ez összeget a gyűlés az egy-
leti vagyonból kitéröltetni határozta. A tor-
naünnepély június 10-ikére tűzött ki. Végre
az egylet választmányja alakított meg kö-
vetkezőleg: elnök: László Alajos; alelnök:
Domokos Kálmán; titkár: Kozma Zsigmond;
ügyvéd: Torday Gábor; orvos: Dr. Varga
Géza; pénztárnok: Holvay Gyula. Választ-
mányi tagok: Révész Bálint püspök, Dáné
István, Tikos István, Tóth Sámuel, Szabó
Soma, Nagy Elek, Géresi Kálmán, Nagy Fe-

rencz, Nagy Pál, Tóbi István, Dr. Legányi
Gyula, Kaszanyiczky Endre, Kovács János,
Bay Ferencz. Póttagok: Örvényi Ottó és
Székely Lajos.
— **Tavaszi sétáinkkal** újra szünetelni
kell. Mosolygó napugár helyett nehéz felhők
vetik árnyékukat a földre, komor színbe öl-
töztetve mindent. Pedig már ugyancsak jól
esett volna tegnap egy kis szép idő nekünk.
— sétálóknak, míg a földműves gazda nagyon
áldja azt a gyöngén permetező esőt, és e ta-
vaszi időjárástól egyáltalában az következte-
tik, hogy az idén fölötté jó termésünk lesz. Ad-
ja Isten, hogy úgy legyen!

— **Gyönyörű szivárvány** volt látható
tegnap este hat óra tájban az égboltozatnak
észak-keleti részén, melynek természetesen
akadt elég bámulója. A szivárvány óriási
félkör alakban övezte át az egész égboltot
dél nyugoti irányban. A szivárvány a lehető
legtisztább volt s különösen a piros szín tűnt
ki rendkívüli fénye és élénksége által. — a
mit arra magyaráz a nép, hogy az idén sok
bor lesz. A mi bízón jó is lesz, kivált ha bu-
za, sat. is lesz hozzá bőven. Az egész ter-
mészetü tünemény mintegy négy perczig tar-
tott.

— **A tiszai-észlári ügyben** a P. Lloyd
a következőket jelenti: A főügyészség az
összes akták birtokában lévén, indítvány té-
tele végett az egész ügyet Szeiffert Ede fő-
ügyészi helyettesre bízta. Szeiffert már ki-
dolgozta indítványt s azt beteterjesztette
Kozma Sándor főügyésznek, a ki vidéki szem-
leutjáról tegnap hazaérkezett. A főügyészi
indítvány az összes aktákkal együtt holnap
15-én, esetleg 16-án fog Nyiregyházára kül-
detni. Az indítvány szerint az összes letar-
tótattottak vád alá helyezendők s végtárgya-
lás kitűzése kéretik. Ekkép remélhető, hogy
ez odiosus ügy nemsokára végleges megol-
dást fog nyerni.

— **A boltos segédek ellenőrző ta-
lálmány.** Antalffy Lajos tud d e b r e c z e n i
órák, most karczagi kereskedő egy gépezetet
talált fel, mely a kereskedésbe jött pénzeket
a boltos segédek barátságos elkezelésétől
pompásan ellenőrzi. A gépezet fő alkatrészét
három henger képezi, ezek legalsóján van
egy tálcza, a pénz felvételére, a második
hengeren számok vannak 99-ig, a harmadik
egy alkalmazott rugó megnyomása folytán
mozgásba hozza a más kettőt. Az egész gé-
pezet egy a pudliában levő pénzés fiókban, vég-
ződik, melynek kulcsa az üzlettulajdonosnál van
elhelyezve. Ha most már a kiálló rugó meg-
nyomatik, rögtön mozgásba jönnek a henge-
rek; egy tálczát tart, más a megnyomatás
szerint kisebb nagyobb fordulatot tesz; de
fordulatait mindenkor egy-egy felirt számmal
továbbítja egyszerre. Így minden forint, mely
a fiókba dobatik, ellenőrizve van s hogy csak-
ugyan beledobottat, azt esengetés által jelzi
a gépezet. A tulajdonos valahányszor belete-
kint fiókjába, anélkül hogy olvasgatnia kel-
lene, mennyi a bevétel, a henger számai
azonnal megmutatják s ha a bennlevő összeg
nem felel meg a jelzett számnak, biztos
hogy elkezelés történt. Ez elmes gépezetet
sok kereskedő megfizette már az által, hogy
nem ellenőrizhette bevételét. Antalffy L. ta-
lálmányát Konrad Lajos karczagi órásnak
ajándékozta, ki e gépezetet kívánatra meg-
rendelésre is készíti. Megtekintők állítása szer-
int e találmány nagy jövője van.

— **Magyar tudós az osztrák akadé-
miában.** Az osztrák tud. akadémiának nyelv-
és történet-tudományi szakosztálya ülésén
többek között dr. Marezali Henrik jeles tör-
ténésznöktől is mutattak be egy értekezést.
A dolgozat Hadik András uaplóiról szól;
hozza volt mellékelve Hadiknak ama „Jour-
nal”-ja, mely a szmirnai és bánáti törökök
ellen viselt hadjáratairól szól.

— **Uj zenemű.** Táborosky és Parsch
kiadásában megjelent: A virágország-
ból. Hat zenemű, tananyagul kis ügyes ke-
zekkel, nyolczadok elhagyásával és újrako-
zással ellátva, L ó w J ó z s e f től. Egy egy
füzet ára 60 kr.

— **Zongorahangolás** és minden nemű
javíást a legújabb módszer és legutányosabb
árak mellett elvállal Schmidt Sámuel hely-
beli zongora-raktára Piacz utca Steinfeld-
féle házban.

— **Kaufman és Simon** hamburgi cég-
nek lapunk mai számában lévő hirdetésére
felhívjuk a közönség figyelmét. Főnyeremé-
nyekkel oly duzan ellátott sorsoláshoz való
sorsjegyekről van itt szó, hogy iránta nálunk
is nagy érdeklődést lehet föltételezni. E vá-
lalat teljes bizalmat érdemel, mennyiben a
legjobb állami biztosítással bír s a nevezett
cég is, minden ülteiben s számos nyere-
mény kiízetésében szigorú pontosságáról is-
meretes.

KÖZGAZDASÁG
— **A világ kereskedelme.** Az ameri-
kai Egyesült Államok statisztikai hivatalá-
nak kimutatásai szerint 1880-ban az egész
világ bevitele 8482 millió dollárra rugott,
kivétel pedig 7641 millió dollárra. Az ösz-
szes külkereskedelmi forgalom tehát 16.123
millió dollár vagyis 34.342 millió forintra
tehető. Ebből Európára, bár a világrészek
közt legkisebb, a legnagyobb rész esik va-
gyis a bevételnél 6216 millió dollár = 73
száz. s a kivételnél 5315 mill. doll. = 70
száz. Amerika a világ kereskedelmében 17
százalékkal vesz részt. Míg tehát Európára
átlag 70 százalékkal esik, a többi három vilá-
részre összesen csak 13 száz. jut. Az egyes

államok közül első sorban áll Anglia, mely
nek kivitele 1147, bevitele 1923 mill. dollárt
tett s így forgalma összesen 3370 millió dol-
lár vagyis az összes világkereskedelemnek
ötöd része. Anglia után Németország követ-
kezik 1057 mill. doll. bevittel és 1092 doll.
kivittel. Közvetlen utána Franciaország
sorozható 1069 mill. doll. összszforgalommal,
s ezt követőleg az amerikai Egyesült-Álla-
mok 1545 mill. dollárral. Ausztria és Ma-
gyarország a világkereskedelemben 3.44 szá-
zalék szerény hányaddal vesz részt és pedig
263 mill. doll. kivittel. Ha az ily óriási
számok nem is követelhetik a föltétlen mathe-
matikai szabotosságot ezimét, arra mégis al-
kalmosok, hogy segélykökkel a nagy világgaz-
daságról áttekintést nyerjünk.

Legújabb.
(A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)
Budapest apr. 16-án. A képviselők
ház a középiskolai törvény javaslatot har-
madzori olvasásban végleg elfogadta.
Pozsony apr. 16-án. Spanga kihall-
gatásáról eddig semmi hiteles hír; álla-
pota teljesen megnyugtató és nem veszély-
es; hat nap mulva valószínűleg Budapestre
szállítatik. Az őrség ágya körül négy
emberrel szaporítottatott.
Schwerin apr. 16-án. A nagy herczeg
tegnap délelőtt meghalt.
Kecksemét apr. 16. A Katona József
ünnepély az ismert programm szerint kez-
detét vette. Valamennyi magyar tudomá-
nyos és szépirodalmi társulat Budapestről,
és az ország más részeiből képviselve van.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Bérlet. 162. szám
Kedden ápril 17.
Abonyi Gyula jutalomjátékául
Tiszteletes uram keservei.
Vigjáték 3 felv.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
V e r t e s i A r n o l d.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos

Nyilt-tér.
1883-iki
FRISS TÖLTÉSŰ
sz o l y v a i, polenai és luhi
Erzsébet ásványvizek
diszesen kiállított üvegekben megrendel-
hetők:
Munkácson és Nyiregyházán
a központul. a fiókraktárból.
Marsalkó Károly,
munkási uradalmi ásványvizek bírloje.

Hirdetés.
Geiger Ignác csódtöme-
géhez tartozó papir- és fü-
szerárak és anyagok kiáru-
lását folyó hó 16-tól kezdve
a péterfia- és darabos-utca
szegletén levő bolthelyiség-
ben folytatom. Pakolópapir-
papirzacskó s fűszeráru, leg-
jutányosabb áron kicsinyben
és nagyban kapható.
Nagy Sándor,
ügyvéd,
mint csódtömeggonduok.

A női-ruhaszabászat.
Van szerencsém a tisztelt helybeli és
vidéki hölgyközönséget értesíteni, hogy a női
ruhaszabászatból egészen új centiméteres
módszerem szerint oktatást adok, — azok
is, kik már a szabászatban kissé jártasok,
azok is kik abban egészen járatlanok, tölem
óránként saját lakhelyükön
egy forintjával a női ruhaszabást tökéletesen
megtanulhatják. Az egész ujonnan feltalált s
tökélyesített centiméteres módszerem 3—4
óra alatt meg a szabászatban teljesen járat-
lanok által is elsajátítható. — Jelentkezhetni
Pongrácz Géza ur papirkereskedésében.
Gusztrinyi Sándor.

**Kitűnő minőségű
tavaszi
friss liptói turót**
ajánl
Csanak József.

